

ภาคผนวก

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

ภาคผนวก ก

แบบสัมภาษณ์ผู้ประกอบการ

แบบสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ

การสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการได้กำหนดเนื้อหาที่ต้องการทราบดังนี้

1. ประวัติเบื้องต้น
  - 1.1 ประวัติการคลอด
  - 1.2 สุขภาพแรกเกิด
  - 1.3 พัฒนาการตามวัย
2. ความสามารถพื้นฐานในปัจจุบัน
  - 2.1 ทักษะสังคม
  - 2.2 ทักษะการช่วยเหลือตนเอง
  - 2.3 ทักษะภาษาและการสื่อสาร
  - 2.4 ทักษะการเคลื่อนไหว
  - 2.5 ทักษะด้านวิชาการ
    - 2.5.1 วิชาคณิตศาสตร์
    - 2.5.2 วิชาภาษาไทย
    - 2.5.3 วิชาศิลปะศึกษา
  - 2.6 ด้านพฤติกรรมหรืออารมณ์
  - 2.7 ด้านโภชนาการ
  - 2.8 สิ่งแวดล้อมที่บ้าน

การถอดเทปการสัมภาษณ์ผู้ปกครอง
แบบสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ

- ผู้ศึกษา : สวัสดิ์ค๊ะ ดิฉันชื่อ ศิวาณา พันธุรัตน์ เป็นครูทำงานอยู่ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 8 ที่มาวันนี้อยากจะขออนุญาตผู้ปกครองให้ข้อมูลของน้องเอ (นามสมมุติ) เพื่อทำการค้นคว้าและทดลองปรับพฤติกรรมของการไม่อยู่นิ่งและสมาธิสั้น
- ผู้ปกครอง : ได้ค่ะ ครูอยากทราบข้อมูลอะไรบ้าง
- ผู้ศึกษา : ตอนคุณแม่ตั้งครรภ์นี่...มีปัญหาเรื่องสุขภาพหรือไม่
- ผู้ปกครอง : ไม่มีค่ะ ไม่แพ้ท้องเลย สมบูรณ์ดีจนคลอด
- ผู้ศึกษา : คลอดธรรมชาติ หรือผ่าออกทางหน้าท้อง
- ผู้ปกครอง : คลอดธรรมชาติ น้ำหนักเยอะนะ ตั้ง 3,200 กรัม ค่ะ
- ผู้ศึกษา : แล้วคุณแม่ทราบได้อย่างไรว่าน้องเอเป็นออทิสติก
- ผู้ปกครอง : ตอนแรกน้องมีพฤติกรรมหลาย ๆ อย่างไม่เหมือนเด็กคนอื่น สังเกตตั้งแต่อายุ 3 ขวบกว่า ๆ น้องมักนั่งดูพัดลมเพดานที่กำลังหมุนและหัวเราะ และเวลาดูอะไรมักจะชี้ทางคาดู ไม่ดูตรง ๆ ครูที่โรงเรียนอนุบาลได้แนะนำให้ไปวัดสายตา พอไปตรวจดูแล้วหมอบอกว่าสายตาปกติ และสำหรับเรื่องชน หมอก็บอกว่าเป็นเรื่องปกติของเด็กทั่วไป แต่ก็แนะนำให้มาปรึกษาที่ศูนย์พัฒนาเด็กแรกขวบครินทร
- ผู้ศึกษา : แล้วหมอนี่นั่นบอกว่าคุณเอเป็นอะไร
- ผู้ปกครอง : หมอบอกว่าเป็นออทิสติก แต่ก็ไม่เข้าใจว่าคืออะไร
- ผู้ศึกษา : หมออธิบายให้ฟังหรือเปล่าคะว่าออทิสติกเป็นยังไง
- ผู้ปกครอง : อธิบายเหมือนกันแต่ก็เข้าใจบ้างนิดหน่อย แต่หมอแนะนำว่าให้มาฝึกกิจกรรมบำบัด กับนักกิจกรรมบำบัด และให้มาฝึกพูดด้วย คือน้องเอในตอนนั้นก็ยังไม่พูดไม่เท่ากับหลานที่มีอายุเท่ากัน พูดได้ไม่กี่คำค่ะ แต่เรื่องชนนี่ ชนมาก ๆ ไม่นิ่งเลย แก้ไม่หายจนถึงตอนนี้
- ผู้ศึกษา : ตอนนี้น้องอายุเท่าไรคะ
- ผู้ปกครอง : 7 ปีค่ะ
- ผู้ศึกษา : ตอนนี้อยู่เรื่องของภาษาเป็นอย่างไรคะ

ผู้ปกครอง : ปกติแล้วคะ พุดได้เหมือนเด็กที่อยู่ในวัยเดียวกัน

ผู้ศึกษา : น้องมีเพื่อนเล่นไหมคะ

ผู้ปกครอง : มีคะ เล่นกันญาติ ในวัยเดียวกันนี้แหละ ที่โรงเรียนก็เล่นกันเพื่อนทุกคน ก็ชนไปตามเรื่องคะ

ผู้ศึกษา : การช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวันคือน้องอาบน้ำ ล้างหน้า แปรงฟัน แต่งตัวและการใช้ห้องน้ำเวลาขับถ่าย ได้เองหรือว่าผู้ปกครองต้องช่วยเหลือ

ผู้ปกครอง : อาบน้ำเองได้แต่ไม่ค่อยสะอาดต้องช่วยเหลือบ้าง ล้างหน้า แปรงฟัน ทานข้าวและแต่งตัวก็ทำได้ เข้าห้องน้ำ ก็ไม่ต้องช่วยเหลือ ดูแลตัวเองได้คะ

ผู้ศึกษา : การเคลื่อนไหว อย่างเช่น กระโดดขาเดียว สองขา หยิบจับของที่มีขนาดเล็ก ๆ ตักประมาณเม็ดถั่วเขียว การเดินบนราวกระดานที่สูงสักประมาณ ครึ่งพุดได้ไหมคะ

ผู้ปกครอง : ไม่มีปัญหาทำได้ทุกอย่าง ครูลองทดสอบดูคะ เพราะน้องชนมาก ส่วนใหญ่ทำได้ทั้งหมดคะ

ผู้ศึกษา : เรื่องการเรียนน้องเป็นอย่างไร เขียนและอ่านพยัญชนะไทยได้ไหมคะ

ผู้ปกครอง : อ่านได้ทุกตัวคะ แต่เขียนโดยไม่ให้คูก็ได้ 4 ตัว ก ข บ ป แต่เขียน บ ป กลับหัวคะ

ผู้ศึกษา : คณิตศาสตร์ละคะ

ผู้ปกครอง : เขียนและนับเลขได้ 1-10 แต่บอกจำนวนไม่ได้คะ

ผู้ศึกษา : คุณแม่หมายถึง ไม่รู้จักค่าของตัวเลขใช่ไหมคะ

ผู้ปกครอง : ใช่คะ แต่น้องเขารู้จักสีทุกสีนะคะ ชอบวาดรูปพัคลม ชอบดูพัคลม ชอบเล่นพัคลม ไม่รู้เป็นไงถึงชอบ แต่ก็มีรูปดอกไม้ และการ์ตูนที่สีสด ๆ ชอบเหมือนกัน

ผู้ศึกษา : แล้วรูปทรงคณิตศาสตร์ละคะ น้องรู้จักหรือเปล่า

ผู้ปกครอง : ก็ สามเหลี่ยม สี่เหลี่ยม กับวงกลม คะ

ผู้ศึกษา : น้องเรียนในห้องเรียนมีปัญหาอะไรบ้างคะ เรียนกับเพื่อน ๆ ได้ไหม

ผู้ปกครอง : ทุกวันนี้ให้น้ำเขาไปส่งทุกวัน ลองถามน้ำเขาดู

สัมภาษณ์หน้าของน้องเอ (นามสมมุติ)

- ผู้ศึกษา : น้ำลองเล่าให้ฟังหน่อยค่ะ ว่าที่โรงเรียนน้องเป็นอย่างไร
- ผู้ปกครอง : เรื่องเรียนก็พอไปได้แต่ก็ทำงานไม่ค่อยเสร็จค่ะ ทำแป็บเดียวก็วิ่งออกจากห้อง
- ผู้ศึกษา : เข้าร่วมกิจกรรมกับคนอื่นได้หรือเปล่านั้น
- ผู้ปกครอง : ได้แต่ ก็วิ่งไปมา
- ผู้ศึกษา : เช่นตอนไหนบ้างค่ะ
- ผู้ปกครอง : ตอนเข้าแถว จะวิ่งออกแถว ต้องตามจับจนเหนื่อยค่ะ
- ผู้ศึกษา : เฉพาะในห้องเรียนกับเข้าแถวเท่านั้นใช่ไหม
- ผู้ปกครอง : โอ๊ย! ตอนทานข้าวอีกค่ะ วิ่งไปวิ่งมากกว่าจะทานเสร็จ จนต้องตึงจะขอมนั่ง
- ผู้ศึกษา : พูดถึงอาหารและขนม น้องชอบอะไรบ้าง และชอบอะไรมากที่สุด
- ผู้ปกครอง : ชอบทานไข่เจียวมากที่สุด ขนมก็เยลลี่ ฮอลลี่ ออริโอ มันทอดเลย จะไม่ยอมเปลี่ยนเป็นอย่างอื่นค่ะ ถ้ามื้ออื่นให้อะไรจะ โวยวาย ร้องไห้โมโห สารพัดจะแฉงฤทธิ์ให้เราเหนื่อย
- ผู้ศึกษา : และรสชาติของอาหารละ ชอบรสชาติแบบไหน
- ผู้ปกครอง : รสเผ็ดนิดหน่อย เปรี้ยว
- ผู้ศึกษา : ถ้ามื้ออื่นให้อะไร น้องชอบเล่นเกมไหม
- ผู้ปกครอง : ชอบเล่นต่อภาพค่ะ แต่ต้องเป็นภาพที่ตัดชิ้นใหญ่ ๆ ง่าย ๆ ถ้าชิ้นเล็ก ๆ ไม่เอา คือทำอะไรราน ๆ ไม่ได้ จะโวยวายค่ะ
- ผู้ศึกษา : ก็ขอทราบข้อมูลเท่านี้ค่ะ ขอขอบขอบคุณคุณแม่ น้อง...และคุณน้ำ มากนะคะ สวัสดีค่ะ
- ผู้ปกครอง : สวัสดีค่ะ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ภาคผนวก ข

แบบบันทึกพฤติกรรม

ชื่อ น้อย เอ (นามสมมุติ)

เวลาสังเกต 5 นาที แบ่งเป็น 20 ช่วง ๆ ละ 15 วินาที

ครั้งที่สังเกต.....ผู้สังเกตที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

คำชี้แจง ใสเครื่องหมาย 1 เมื่อมีพฤติกรรมเกิดขึ้น ใสเครื่องหมาย 0 เมื่อไม่มีพฤติกรรม

1. พฤติกรรมวิ่งออกนอกแถวในกิจกรรมเคารพธงชาติ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20

2. พฤติกรรมวิ่งออกจากห้องเรียนขณะเรียนหนังสือ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20

3. พฤติกรรมลุกเดินออกจากโต๊ะอาหารขณะร่วมรับประทานอาหาร

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20

สรุปผลการสังเกต

1. พฤติกรรมวิ่งออกนอกแถวในกิจกรรมเคารพธงชาติ =.....ช่วงเวลา
2. พฤติกรรมวิ่งออกจากห้องเรียนขณะเรียนหนังสือ =.....ช่วงเวลา
3. พฤติกรรมลุกเดินออกจากโต๊ะอาหารขณะร่วมรับประทานอาหาร =.....ช่วงเวลา

ตารางที่ 1 แสดงค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC) ของแผนการฝึกทักษะการเข้าร่วมกิจกรรมเข้าแถว
เคารพธงชาติ โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างกิจกรรมกับพฤติกรรมที่ต้องการปรับ

กิจกรรม	IOC
กิจกรรมที่ 1 การเข้าแถวเคารพธงชาติในชั้นเดียวกับเพื่อนผู้สอน (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1)	1
กิจกรรมที่ 2 การเข้าแถวเคารพธงชาติในชั้นของน้องเอ (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1)	1
กิจกรรมที่ 3 ยืนเข้าแถวเคารพธงชาติบทดแทนที่กำหนดให้ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ขนาดกว้าง 9 นิ้ว 9 ยาว นิ้ว สูง 9 นิ้ว	1
กิจกรรมที่ 4 ยืนเข้าแถวเคารพธงชาติในกรอบที่กำหนด ขนาด 15x 15 ตารางนิ้ว ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	1
กิจกรรมที่ 5 ยืนเข้าแถวเคารพธงชาติในการที่กำหนดขนาด 9 x 9 นิ้ว ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	1

ตารางที่ 2 แสดงค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC) ของแผนการฝึกทักษะการร่วมรับประทานอาหาร
ใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างกิจกรรมกับพฤติกรรมที่ต้องการปรับ

กิจกรรม	IOC
กิจกรรมที่ 1 การนั่งรับประทานอาหารโดยสวมปลอกข้อมือติดรูปภาพ การรับประทานอาหาร	1
กิจกรรมที่ 2 การนั่งรับประทานอาหารในพื้นที่ที่กำหนด 36 x 36 ตารางนิ้ว	1
กิจกรรมที่ 3 การนั่งรับประทานอาหารในพื้นที่ที่กำหนด 24 x 24 ตารางนิ้ว	1
กิจกรรมที่ 4 การนั่งรับประทานอาหารในโต๊ะที่มีรูปภาพเด็กนั่งรับประทานอาหาร ขนาด 3 x 3 นิ้ว	1

ตารางที่ 3 แสดงค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (IOC) ของแผนกิจกรรมเสริมเพื่อลดภาวะไม่อยู่นิ่ง และสมาธิสั้น โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างกิจกรรมกับพฤติกรรมที่ต้องการปรับ

กิจกรรม	IOC
กิจกรรมที่ 1 การต่อภาพพร้อมระบายสี	1
กิจกรรมที่ 2 การทักทายสวัสดิ์	1
กิจกรรมที่ 3 การกล่าวขอโทษ	1
กิจกรรมที่ 4 การกล่าวขอบคุณ	1
กิจกรรมที่ 5 การขอยืม	1

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright© by Chiang Mai University
 All rights reserved

ภาคผนวก ก

ตัวอย่างแผนการปรับพฤติกรรม

แผนการฝึกทักษะการเข้าแถวเคารพธงชาติ

เรื่อง	ปรับพฤติกรรมการเข้าแถวโดยใช้เทคนิคเพื่อนสอนเพื่อน	
กิจกรรมที่ 1	การเข้าแถวเคารพธงชาติในชั้นเดียวกับเพื่อนผู้สอน (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2)	
ระยะเวลา	2 วัน	ช่วงเวลาการสังเกต 5 นาที
ชื่อนักเรียน	น้องเอ (นามสมมุติ)	เพื่อนผู้สอน เด็กหญิงสาวิตรี สุวารินทร์
ครูผู้สอน	นางศิวาณา พันธุ์รัตน์	เวลาของกิจกรรม 08.00 – 08.30 น.

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

น้องเอ สามารถเข้าแถวเคารพธงชาติในชั้นเดียวกับเพื่อนผู้สอนได้นาน 5 นาที โดยไม่วิ่งออกนอกแถว

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นเตรียม

1. ครูชี้แนะเพื่อนผู้สอนให้เข้าใจก่อนเริ่มกิจกรรม

2. เมื่อน้องเอมาถึงโรงเรียนให้เพื่อนผู้สอนสังเกตพฤติกรรมและอารมณ์ของน้องเอว่ามีภาวะอารมณ์อย่างไร เช่น ร้องไห้ หงุดหงิด หรือขัดขืน ไม่ให้ความร่วมมือ เพื่อนผู้สอนต้องปลอบประโลม โอบกอด ให้มีอารมณ์ที่ดีขึ้นและบอกว่าเรากำลังจะเข้าแถวเคารพธงชาติ

3. เพื่อนผู้สอนและน้องเอสวมปลอกข้อมือที่มีบัตรภาพการเข้าแถวเคารพธงชาติพร้อมบอกว่าขณะนี้จะมีกิจกรรมที่น้องเอต้องเข้าแถวร่วมกับผู้อื่น

ขั้นสอน

1. เพื่อนผู้สอนอธิบายเงื่อนไขว่า หากยอมเข้าแถวจะได้รับรางวัลเป็นบัตรภาพพัฒนาและแลกเปลี่ยนรางวัลเมื่อได้บัตรภาพพัฒนาตามจำนวนดังต่อไปนี้

- จำนวน 4 ภาพ จะได้ขณมเลขย์ 1 ห่อ
- จำนวน 3 ภาพ จะได้ขณมอริโอ 1 ชิ้น
- จำนวน 2 ภาพ จะได้ขณมเยลลี่ 1 อัน
- จำนวน 1 ภาพ จะได้ลูกอมชอลลี่ 1 เม็ด

และหากวิ่งออกนอกแถวจะถูกยึดภาพพัฒนาโดยวิ่งออก 1 ครั้ง จะถูกยึด 1 ภาพ

2. นำน้องเอมาเข้าแถวร่วมกับเพื่อนผู้สอนในแถวชั้นเดียวกับเพื่อนผู้สอน (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2) โดยให้เพื่อนผู้สอนยืนประกบด้านหลัง

3. หากน้องเอจะวิ่งออกนอกแถวให้เพื่อนผู้สอนกระตุ้นเตือนว่า “เรากำลังเข้าแถว” พร้อมชี้ให้ดูรูปภาพที่ปลูกข้อมือ หากวิ่งออกนอกแถวให้ยึดบัตรภาพทันที 1 ภาพ และตามน้องกลับมาเข้าแถว

4. ทำเหมือนข้อ 3 ทุกครั้งจนกว่ากิจกรรมหน้าเสาธงเสร็จสิ้น
ขั้นสรุป

ให้รางวัลทันทีเมื่อกิจกรรมเสร็จสิ้น (เด็กออกทัศนคติต้องให้แรงเสริมทันทีเมื่อจบกิจกรรม)

สื่อและอุปกรณ์

1. ปลูกข้อมือที่มีบัตรภาพการเข้าแถวเคารพธงชาติ
2. บัตรภาพพัฒนาหลากหลายสี
3. เพื่อนผู้สอน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

สิ่งเสริมแรง

สมุดสะสมบัตรภาพพัฒนาพร้อมภาพรางวัลที่จะได้เมื่อสะสมครบตามจำนวนที่กำหนด

สถานที่

สนาม โรงเรียนวัดช่างเคี่ยน

การประเมิน/เก็บข้อมูล

1. บันทึกการเกิดพฤติกรรมแบบช่วงเวลา
2. สังเกต 5 นาที
3. แบ่งเวลาออกเป็น 20 ช่วง ๆ ละ 15 วินาที

หมายเหตุ

จากการสังเกตการเข้าแถวในชั้นปกติในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ของน้องเอ มักมีการหยอกล้อเล่นกันในแถว ทำให้น้องเอไม่มีสมาธิในการร่วมกิจกรรม มักวิ่งออกจากแถวบ่อย ๆ ดังนั้นในกิจกรรมนี้ผู้ศึกษาเห็นว่าควรนำน้องเอมาเข้าแถวร่วมกับเพื่อนผู้สอนซึ่งเรียนอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เป็นนักเรียนรุ่นพี่ เพื่อที่จะให้เห็นแบบอย่างการเข้าแถวและการร่วมกิจกรรมหน้าเสาธงตอนเช้า ซึ่งน้องเอเป็นเด็กออทิสติกที่สามารถเลียนแบบผู้อื่นได้

แผนการจัดกิจกรรมเสริมเพื่อลดภาวะไม่อยู่นิ่ง

เรื่อง	การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มโดยใช้เทคนิคเพื่อนสอนเพื่อน	
กิจกรรมที่ 1	การต่อภาพพร้อมระบายสี	
ระยะเวลา	2 วัน	ช่วงเวลาการสังเกต 5 นาที
ชื่อนักเรียน	น้องเอ (นามสมมุติ)	เพื่อนผู้สอน เด็กหญิงสาวิตรี สุวารินทร์
ครูผู้สอน	ครูห้องเรียนสอนเสริมการศึกษาพิเศษ	เวลากิจกรรม 12.30 – 13.00 น.

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

น้องเอสามารถต่อภาพที่กำหนดให้พร้อมระบายสีได้นาน 5 นาที โดยไม่วิ่งออกนอกห้องเรียน

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นเตรียม

1. ครูนัดแนะเพื่อนผู้สอนก่อนเริ่มกิจกรรม ดังนี้
  - 1.1 เพื่อนผู้สอนเป็นผู้ชี้ชิ้นส่วน โดยให้น้องเอเป็นผู้ต่อภาพเอง
  - 1.2 เพื่อนผู้สอนเป็นผู้ที่กระตุ้นเตือนให้น้องเอทำกิจกรรม ไม่ให้ลุกจากที่วิ่งออกนอกห้องเรียน

2. ครูอธิบายเหตุผลที่ใช้ภาพพัฒนาภาพแรกให้นักเรียนทุกคนที่เข้าร่วมกิจกรรมให้ทราบว่าน้องเอชอบภาพพัฒนา เพื่อใช้เป็นแรงจูงใจ

ขั้นสอน

1. เพื่อนผู้สอนอธิบายเงื่อนไขว่าหากยอมเข้าร่วมกิจกรรมจะได้รับรางวัลเป็นบัตรภาพพัฒนา และแลกเปลี่ยนรางวัลเมื่อได้บัตรภาพพัฒนาตามจำนวนดังต่อไปนี้
  - จำนวน 4 ภาพ จะได้ขนมเลย์ 1 ห่อ
  - จำนวน 3 ภาพ จะได้ขนมออริโอ 1 ชิ้น
  - จำนวน 2 ภาพ จะได้ขนมเมล็ดลิ 1 อัน
  - จำนวน 1 ภาพ จะได้ลูกอมชอคolate 1 เม็ด

และหากวิ่งออกนอกแถวจะถูกยึดภาพพัฒนาโดยวิ่งออก 1 ครั้ง จะถูกยึด 1 ภาพ

2. แบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม โดยให้เด็กนักเรียนปกติอยู่กับเด็กที่มีความจำเป็นพิเศษ ส่วนน้องอยู่กับเพื่อนผู้สอน

3. ให้นักเรียนต่อชิ้นส่วนภาพพัฒนาที่ตัดออกแยกส่วนที่ครูเตรียมให้โดยติดภาพด้วย กาวทับบนภาพพัฒนาที่เป็นต้นแบบ เมื่อคู่มือต่อชิ้นส่วนเสร็จสมบูรณ์ให้ระบายสีภาพ

4. คู่มือทำเสร็จตามขั้นตอนที่กำหนดเป็นผู้ชนะ
ขั้นสรุป

1. แต่ละกลุ่มแสดงรูปภาพ ทุกคนปรบมือให้ทุกกลุ่ม

2. ให้รางวัลน้องเอ และนักเรียนที่มีความจำเป็นพิเศษทุกคนเพื่อเป็นแรงเสริม โดยให้ขนมชิ้นเล็ก ๆ เช่น ลูกอมฮอลต์ เป็นต้น (เด็กออทิสติกต้องให้แรงเสริมทันทีเมื่อจบกิจกรรม)

สื่อและอุปกรณ์

1. ภาพพัฒนา ดอกไม้ ภาพสัตว์ ที่ตัดแยกส่วน ภาพละ 5 ชุด

2. ภาพพัฒนา ดอกไม้ ภาพสัตว์ ที่ไม่ได้แยกส่วนใช้เป็นต้นแบบ 5 ภาพ

3. สีเทียน

4. นักเรียนปกติที่เป็นอาสาสมัครระดับชั้นที่สูงกว่าจำนวน 4 คน นักเรียนที่มี

ความจำเป็นพิเศษ จำนวน 4 คน เพื่อนผู้สอน 1 คน

สิ่งเสริมแรง

สมุดสะสมบัตรภาพพัฒนาพร้อมภาพรางวัลที่จะได้เมื่อสะสมครบตามจำนวนที่กำหนด

สถานที่

ห้องเรียนสอนเสริมการศึกษาพิเศษ โรงเรียนวัดช่างเคี่ยน

การประเมิน/เก็บข้อมูล

1. บันทึกการเกิดพฤติกรรมแบบช่วงเวลา

2. สังเกต 5 นาที

3. แบ่งเวลาออกเป็น 20 ช่วง ๆ ละ 15 วินาที

หมายเหตุ

1. ใช้ภาพพัฒนา เพราะเป็นสิ่งที่น้องชอบมาก
2. ใช้ห้องเรียนสอนเสริมการศึกษาพิเศษในช่วงเวลา 12.30 - 13.00 น. เป็นช่วงเวลาพักหลังจากรับประทานอาหารกลางวันเสร็จก่อนที่นักเรียนปกติชั้นอื่น ๆ จะเข้าเรียนในคาบเรียนตอนบ่าย และได้จัดให้มีกิจกรรมเสริมโดยมีนักเรียนปกติที่เป็นอาสาสมัครรุ่นพี่มาร่วมกิจกรรมกับนักเรียนที่มีความจำเป็นพิเศษในห้องสอนเสริมการศึกษาพิเศษวันละ 30 นาที
3. กิจกรรมนี้ใช้เวลา 1 สัปดาห์ และจะมีการเปลี่ยนภาพในแต่ละวัน วันละ 1 ภาพ เพื่อไม่ให้ผู้ร่วมกิจกรรมคนอื่นเกิดความเบื่อ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

แผนการฝึกทักษะการร่วมรับประทานอาหาร

เรื่อง	ทักษะการร่วมรับประทานอาหาร โดยใช้เทคนิคเพื่อนสอนเพื่อน	
กิจกรรมที่ 1	การนั่งรับประทานอาหารโดยสวมปลอกข้อมือติดรูปการรับประทานอาหาร	
ระยะเวลา	1 สัปดาห์	ช่วงเวลาสังเกต 5 นาที
ชื่อนักเรียน	น้องเอ (นามสมมุติ)	เพื่อนผู้สอน เด็กหญิงสาวตรี สุนารินทร์
ครูผู้สอน	นางศิวาณา พันธุ์รัตน์	เวลากิจกรรม 11.30 – 12.00 น.

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เพื่อให้น้องเอสามารถนั่งรับประทานอาหารโดยสวมปลอกข้อมือติดรูปการรับประทานอาหารได้นาน 5 นาที โดยไม่ลุกออกจากโต๊ะอาหาร

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นเตรียม

1. ครูนัดแนะเพื่อนผู้สอนให้เข้าใจก่อนลงมือทำกิจกรรม ดังนี้

1.1 การที่น้องเอลุกขึ้นยืน แต่ยังไม่ลุกเดินออกจากโต๊ะอาหาร จะไม่นับครั้งในการออกจากโต๊ะและไม่มีการยึดบัตรภาพพัฒนา

1.2 เพื่อนผู้สอนต้องมีการกระตุ้นเตือนได้ไม่เกิน 1 ครั้ง

1.3 เมื่อน้องเอลุกเดินออกจากโต๊ะให้เพื่อนผู้สอนตามน้องกลับมาที่เดิมจนกว่า

การรับประทานอาหารเสร็จสิ้น

ขั้นสอน

1. นำปลอกข้อมือที่มีรูปการนั่งรับประทานอาหารติดข้อมือให้น้องเอดู อธิบายให้เข้าใจว่าหากยอมนั่งรับประทานอาหารโดยไม่ลุกออกจากโต๊ะจนเสร็จเรียบร้อยจะได้รับรางวัลเป็นบัตรภาพพัฒนา และนำไปแลกขนมตามที่กำหนดให้ดังนี้

- พัฒมจำนวน 1 ภาพ ได้ลูกอมชอคล์ 1 เม็ด
- พัฒมจำนวน 2 ภาพ ได้ขนมเยลลี่ 1 อัน
- พัฒมจำนวน 3 ภาพ ได้ขนมออริโอ 1 ชิ้น
- พัฒมจำนวน 4 ภาพ ได้ขนมเลย์ 1 ห่อ

และหากลุกเดินออกจากโต๊ะอาหารจะถูกยึดภาพพัฒนาโดยวิ่งออก 1 ครั้ง จะถูกยึด 1 ภาพ

2. จัดให้เพื่อนผู้สอนนั่งข้าง ๆ น้องเอและมีนักเรียนชั้นเดียวกันร่วมโต๊ะ 4 คน

3. เพื่อนผู้สอนกระตุ้นเตือนน้องเอ หากจะลุกจากที่โดยบอกว่า “เรากำลังทานอาหาร”

และชี้ให้ดูภาพที่ปกлокข้อมือทุกครั้ง

ขั้นสรุป

ให้รางวัลทันทีเมื่อเสร็จสิ้นกิจกรรม

สื่อและอุปกรณ์

1. ปกлокข้อมือที่มีรูปการนั่งรับประทานอาหาร
2. บัตรภาพพัฒนาหลากสี
3. เพื่อนผู้สอน และนักเรียนปกติชั้นเดียวกัน 4 คน

สิ่งเสริมแรง

สมุดสะสมบัตรภาพพัฒนาพร้อมภาพรางวัลที่จะได้เมื่อสะสมครบตามจำนวนที่กำหนด

สถานที่

โรงอาหารของโรงเรียนวัดช่างเคียน

การประเมิน/เก็บข้อมูล

1. บันทึกการเกิดพฤติกรรมแบบช่วงเวลา
2. สังเกต 5 นาที
3. แบ่งเวลาออกเป็น 20 ช่วง ๆ ละ 15 วินาที

หมายเหตุ

การเลือกนักเรียนชั้นเดียวกันร่วมรับประทานอาหาร ต้องทำความเข้าใจกับนักเรียนทุกคนว่า ขณะนี้เรากำลังฝึกเพื่อนให้นั่งรับประทานอาหารโดยไม่ลุกออกจากโต๊ะจนกว่าจะรับประทานอาหารเสร็จ และควรมีแรงเสริมเป็นคำชมเชยสำหรับนักเรียนดังกล่าวให้นักเรียนทุกคนในชั้นรับรู้

แผนการฝึกทักษะการร่วมรับประทานอาหาร

เรื่อง	ทักษะการร่วมรับประทานอาหาร โดยใช้เทคนิคเพื่อนสอนเพื่อน	
กิจกรรมที่ 1	การนั่งรับประทานอาหารในพื้นที่ที่กำหนด 36 x 36 ตารางนิ้ว	
ระยะเวลา	1 สัปดาห์	ช่วงเวลาสังเกต 5 นาที
ชื่อนักเรียน	น้องเอ (นามสมมุติ)	เพื่อนผู้สอน เด็กหญิงสาวิตรี สุวารินทร์
ครูผู้สอน	นางศิวาณา พันธุ์รัตน์	เวลากิจกรรม 11.30 – 12.00 น.

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

เพื่อให้น้องเอสามารถนั่งร่วมรับประทานอาหารในพื้นที่ที่กำหนด 36 x 36 ตารางนิ้ว ได้นาน 5 นาที โดยไม่ลุกออกจากโต๊ะอาหาร

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นเตรียม

1. ครูนัดแนะเพื่อนผู้สอนให้เข้าใจก่อนลงมือทำกิจกรรม ดังนี้
  - 1.1 การที่น้องเอลุกขึ้นยืน แต่ยังไม่ลุกเดินออกจากโต๊ะอาหาร จะไม่นับครั้งในการออกจากโต๊ะและไม่มีการชดเชยบัตรภาพพัฒนา
  - 1.2 เพื่อนผู้สอนต้องมีการกระตุ้นเตือนได้ไม่เกิน 1 ครั้ง
  - 1.3 เมื่อน้องเอลุกเดินออกจากโต๊ะให้เพื่อนผู้สอนตามน้องกลับมาที่เดิมจนกว่าการรับประทานอาหารเสร็จสิ้น

ขั้นสอน

1. นำเทปกาวที่ใช้ทำสันหนังสือมากำหนดบริเวณของโต๊ะอาหารและเก้าอี้ให้อยู่ในกรอบสี่เหลี่ยมพื้นผ้าขนาด 36 x 36 ตารางนิ้ว
2. ให้น้องเอและเพื่อนผู้สอนนั่งตรงข้ามกันภายในสี่เหลี่ยมดังกล่าว
3. อธิบายเงื่อนไข หากขอมนั่งได้นานตามเกณฑ์ที่ได้กำหนดจะได้รับบัตรภาพพัฒนาและรางวัลตามจำนวนที่กำหนดดังนี้
  - พัฒมจำนวน 1 ภาพ ได้ลูกอมชอลต์ 1 เม็ด
  - พัฒมจำนวน 2 ภาพ ได้ขนมเยลลี่ 1 อัน
  - พัฒมจำนวน 3 ภาพ ได้ขนมออริโอ 1 ชิ้น

- พัฒนจำนวน 4 ภาพ ได้ขนมเลข 1 ห่อ

และหากลูกเดินออกจากโต๊ะอาหารจะถูกยึดภาพพัฒนาโดยวิ่งออก 1 ครั้ง จะถูกยึด 1 ภาพ

4. จัดให้เพื่อนผู้สอนและน้องเอนั่งตรงข้ามกัน มีนักเรียนชั้นเดียวกันร่วมโต๊ะ 4 คน

5. เพื่อนผู้สอนกระตุ้นเตือนน้องเอ หากจะลุกจากที่โดยบอกว่า “เรากำลังทานอาหาร” และชี้ให้ดูที่เส้นกำหนดบริเวณที่ให้นั่งทุกครั้ง

ขั้นสรุป

ให้รางวัลทันทีเมื่อเสร็จสิ้นกิจกรรม

สื่อและอุปกรณ์

1. เทปกาวทำสันหนังสือ ขนาดกว้าง 2 นิ้ว สีแดง
2. บัตรภาพพัฒนาหลากหลาย
3. เพื่อนผู้สอน และนักเรียนปกติชั้นเดียวกัน 4 คน

สิ่งเสริมแรง

สมุดสะสมบัตรภาพพัฒนาพร้อมภาพรางวัลที่จะได้เมื่อสะสมครบตามจำนวนที่กำหนด

การประเมิน/เก็บข้อมูล

1. บันทึกการเกิดพฤติกรรมแบบช่วงเวลา
2. สังเกต 5 นาที
3. แบ่งเวลาออกเป็น 20 ช่วง ๆ ละ 15 วินาที

หมายเหตุ

1. การเลือกนักเรียนชั้นเดียวกันร่วมรับประทานอาหาร ต้องทำความเข้าใจกับนักเรียนทุกคนว่า ขณะนี้เรากำลังฝึกเพื่อนให้นั่งรับประทานอาหารโดยไม่ลุกออกจากโต๊ะจนกว่าจะรับประทานอาหารเสร็จ และควรมีแรงเสริมเป็นคำชมเชยสำหรับนักเรียนดังกล่าวให้นักเรียนทุกคนในชั้นรับรู้

2. การกำหนดขนาดพื้นที่ 36 x 36 ตารางนิ้ว เพราะเป็นขนาดที่พอเหมาะในการเคลื่อนไหว หากกำหนดให้แคบในการฝึกครั้งแรก จะทำให้น้องเกิดการเกร็งและเครียดมาก และจะไม่ยอมให้ความร่วมมือ

ภาคผนวก ง

ตัวอย่างสิ่งเสริมแรง สื่อและอุปกรณ์ที่ใช้ในแผนการปรับพฤติกรรม

ตัวอย่างสิ่งเสริมแรง

ลิขสิทธิ์
Copyright © Chiang Mai University
All rights reserved

ตัวอย่างสื่อและอุปกรณ์ประกอบแผนการฝึกทักษะการเข้าแถวเคารพธงชาติ

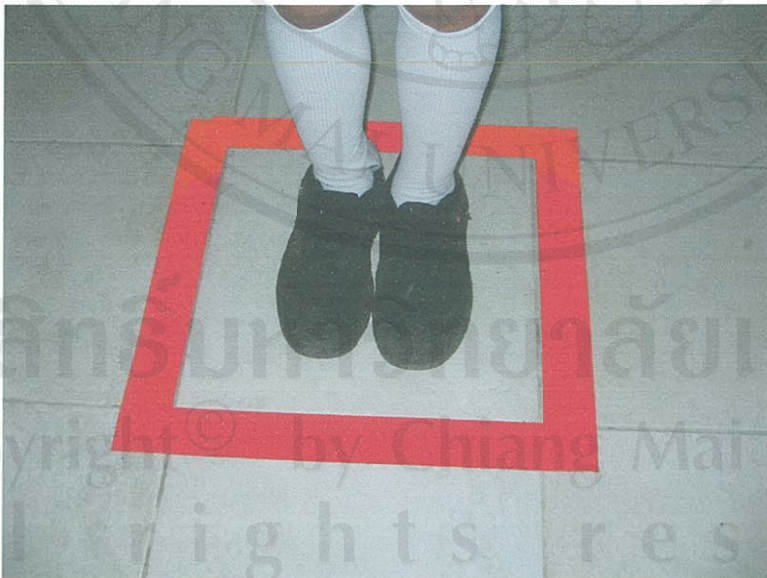
ปลอกข้อมือที่มีบัตรภาพการเข้าแถวเคารพธงชาติ

แท่นที่ให้กรณีศึกษาอื่น

กรอบสี่เหลี่ยมผืนผ้าที่กำหนดให้กรณีศึกษาอื่น

ตัวอย่างสื่อและอุปกรณ์ประกอบแผนการฝึกทักษะการร่วมรับประทานอาหาร

รูปภาพเด็กนั่งรับประทานอาหารสำหรับติดตรงบนกลางโต๊ะอาหารที่กรณีศึกษานั่ง

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ภาคผนวก จ

แบบบันทึกหลังสอน

กิจกรรมที่.....

บันทึกเหตุการณ์จากการสังเกตหลังการสอน

อารมณ์.....

สุขภาพ.....

สิ่งแวดล้อม

นักเรียน.....

ครู.....

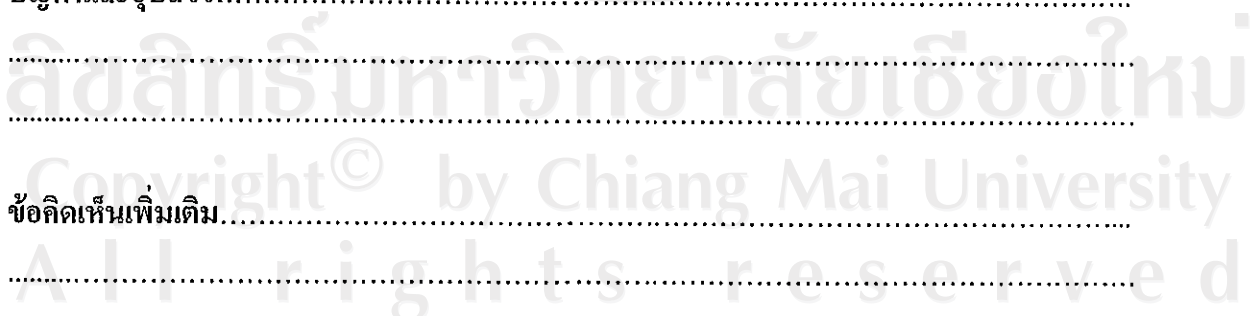
สื่อที่ใช้.....

ปัญหาและอุปสรรค.....

ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม.....

ผู้บันทึก.....

...../...../.....

ภาคผนวก จ

รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือ

1. อาจารย์สุธีกาญจน์ ชีแจ้
ครูชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนวัดช่างเคี่ยน อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
2. อาจารย์กมล ผาคำ
นักกิจกรรมบำบัด
ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 8
อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่
3. นางขวัญใจ สันติกุล
นักวิชาการศึกษาพิเศษ 7
สถาบันพัฒนาการเด็กราชนครินทร์
อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

ที่ ศษ 0515(010)29/พิเศษ 076

คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
239 ถนนห้วยแก้ว ตำบลสุเทพ
อำเภอเมือง จ.เชียงใหม่ 50200

10 กุมภาพันธ์ 2549

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนวัดช่างเคี่ยน

ด้วยนางศิวาณา พันธุ์รัตน์ รหัส 4782221 นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการศึกษา พิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้รับอนุมัติให้ทำการค้นคว้าแบบอิสระ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรบัณฑิตศึกษา ในหัวข้อเรื่อง การปรับพฤติกรรมภาวะไม่อยู่นิ่งและมีสมาธิสั้นของเด็กออทิสติก ในโรงเรียนเรียนร่วม โดยใช้วิธีเพื่อนสอนเพื่อน โรงเรียนวัดช่างเคี่ยน โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัชนิกร ทองสุชาติ เป็นประธานที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

นักศึกษามีความประสงค์จะขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยจาก ประสานที่ปรึกษาฯ ได้พิจารณาแล้ว เห็นว่าการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อทำการค้นคว้าแบบอิสระ ครั้งนี้ จะช่วยให้ได้ข้อมูลที่มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการสร้างเสริมองค์ความรู้ทางการศึกษาโดยรวม

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

ผู้ส่งมอบ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัชนิกร ทองสุชาติ

 งานบริหารทั่วไป งานบริหารวิชาการ งานบริหารงบประมาณ งานบริหารทั่วไป (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัชนิกร ทองสุชาติ) งานบริหารทั่วไป (ผู้อำนวยการบริหารหลักสูตรบัณฑิตศึกษา) งานบริหารทั่วไป (รองศาสตราจารย์ ดร.รัชนิกร ทองสุชาติ) งานบริหารทั่วไป (รองศาสตราจารย์ ดร.รัชนิกร ทองสุชาติ) งานบริหารทั่วไป (รองศาสตราจารย์ ดร.รัชนิกร ทองสุชาติ) งานบริหารทั่วไป (รองศาสตราจารย์ ดร.รัชนิกร ทองสุชาติ) งานบริหารทั่วไป (รองศาสตราจารย์ ดร.รัชนิกร ทองสุชาติ) งานบริหารทั่วไป (รองศาสตราจารย์ ดร.รัชนิกร ทองสุชาติ) งานบริหารทั่วไป (รองศาสตราจารย์ ดร.รัชนิกร ทองสุชาติ) งานบริหารทั่วไป (รองศาสตราจารย์ ดร.รัชนิกร ทองสุชาติ) งานบริหารทั่วไป (รองศาสตราจารย์ ดร.รัชนิกร ทองสุชาติ) งานบริหารทั่วไป (รองศาสตราจารย์ ดร.รัชนิกร ทองสุชาติ) งานบริหารทั่วไป (รองศาสตราจารย์ ดร.รัชนิกร ทองสุชาติ) งานบริหารทั่วไป (รองศาสตราจารย์ ดร.รัชนิกร ทองสุชาติ) งานบริหารทั่วไป (รองศาสตราจารย์ ดร.รัชนิกร ทองสุชาติ) งานบริหารทั่วไป (รองศาสตราจารย์ ดร.รัชนิกร ทองสุชาติ) งานบริหารทั่วไป (รองศาสตราจารย์ ดร.รัชนิกร ทองสุชาติ) งานบริหารทั่วไป (รองศาสตราจารย์ ดร.รัชนิกร ทองสุชาติ)

สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ (รองศาสตราจารย์ ดร.รัชนิกร ทองสุชาติ)

โทร. 0-5394-4272

โทรสาร 0-5322-1283

27 มี.ค. 49

(นายวิชาญ จันทร์สุข)
ผู้อำนวยการบริหารหลักสูตรบัณฑิตศึกษา

ที่ ศษ 0515(010)29/พิเศษ 076

คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
239 ถนนห้วยแก้ว ตำบลสุเทพ
อำเภอเมือง จ.เชียงใหม่ 50200

10 กุมภาพันธ์ 2549

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน นางทิภาภรณ์ จินดาพล

ด้วยนางจิวาณา พันธุ์รัตน์ รหัส 4782221- นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้รบกวนขอร้องให้ทำการค้นคว้าแบบอิสระ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรบัณฑิตศึกษา ในหัวข้อเรื่อง การปรับพฤติกรรมภาวะไม่อยู่นิ่งและมีสมาธิสั้นของเด็กออทิสติก ในโรงเรียนเรียนร่วม โดยใช้วิธีเพื่อนสอนเพื่อน โรงเรียนวัดช้างเคียน โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัชนิกร ทองสุขดี เป็นประธานที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

นักศึกษามีความประสงค์จะขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยจากประธานที่ปรึกษาฯ ได้พิจารณาแล้ว เห็นว่าการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อทำการค้นคว้าแบบอิสระครั้งนี้ จะช่วยให้ได้ข้อมูลที่มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการสร้างเสริมองค์ความรู้ทางการศึกษาโดยรวม

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัชนิกร ทองสุขดี)
ประธานกรรมการบริหารหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ

สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ
โทร. 0-5394-4272
โทรสาร 0-5322-1283

ส.ก.ว.จ.น.ต. (ค.อ. อ.จ.ต.ก.น.ต.น.ต.)

 (นางจิวาณา พันธุ์รัตน์)
 10/2/49.

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล นางศิวาณา พันธุ์รัตน์ รหัส 4782221

วัน เดือน ปี เกิด 6 กรกฎาคม 2504

ที่อยู่ปัจจุบัน 184 หมู่ 2 ตำบลแม่สา อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่

ประวัติการศึกษา

2523 มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์

2545 บริหารธุรกิจบัณฑิต (การจัดการทั่วไป)

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราชา

ประสบการณ์การทำงาน

2540 อาจารย์ 2 ระดับ 6 โรงเรียนนวมินทราชูทิศ พายัพ

2545 อาจารย์ 2 ระดับ 7 ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 8

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved